

Mat. 23,23-33– preek VB – 03-02-2013

2

Hart voor mensen (3) Kwetsbaar

1. Bang

Eén van mijn vervelende vakantieherinneringen is die Franse agent. Hij stond verdekt opgesteld voorbij de kruising. Ik zag hem pas nadat ik afgeslagen was toen hij de weg opliep en ons staande hield. Door het open raampje begreep ik uit zijn rappe Frans –geen Engels! Beslist geen Engels!- dat ik niet voldoende gestopt was op de stopstreep. Ik had duidelijk ingehouden, gezien dat er niets aankwam, en was de weg opgereden. Maar dat was geen stoppen, volgens hem, dat was helemaal stilstaan. Dat viel niet te ontkennen, al wist ik het zelf niet meer of ik helemaal stil had gestaan of niet.

Het werd uiteindelijk een waarschuwing van € 25,-- of zo. Net genoeg om het niet meer leuk te vinden. Als het een bekeuring was geworden

had het me nog veel meer gekost, begreep ik van hem. Ik moest dus eigenlijk dankbaar zijn, Maar zo voelde het ik het niet. Ik was er nog vele kilometers lang zuur van.

Pas na een tijdje realiseerde ik me dat dit ook kwam door zijn zonnebril. Die had hij de hele tijd op gehouden, zo'n bril met van die spiegelende glazen. Ik had zijn ogen geen enkele keer kunnen zien. Alleen mijn eigen niet al te vrolijke spiegelbeeld.

En dat voelde misschien nog wel vervelender dan die pakweg 25 euro. Hij had me niet eens in de ogen gekeken. Alsof ik dat niet waard was en dat gaf me nog meer het gevoel dat ik niet eerlijk behandeld was.

In deze derde week komen we in ons project aan bij het 3^e relatieprincipe: communiceer vanuit het hart nadat we begrepen hebben dat relaties het allerbelangrijkst zijn (de eerste week), hebben we ons vorige week gekoesterd in Jezus' liefde om daar iets van te leren voor ons liefhebben. Dat kan als je weer gaat beseffen hoe zijn liefde je leven

aanraakt, vult en vernieuwt! En zo liefhebben ook voor jou mogelijk maakt.

Het boek eindigde gisteren met het gebed:

... Ik bid dat de liefde die U voor mij hebt, mij zal aansporen om anderen lief te hebben die ik vanuit mezelf nooit lief zou hebben. Dat bid ik in uw naam, Jezus. Amen

Liefhebben zoals Jezus deed is communiceer vanuit het hart, Begrijpen we vanuit het boek. Daar gaat het deze week over. Er daar past die zonnebril goed bij. Want wij lopen het risico ons hart er buiten te houden.

Of laat ik het anders zeggen: wij blijven er zelf nogal eens buiten! Soms zetten we een zonnebril op om ons daarbij te helpen. De bril beschermt ons niet alleen tegen de zon maar ook tegen al te nieuwsgierige blikken van anderen, die in ons in de ogen willen kijken.

Met die bril op kunnen we kijken zonder bekeken te worden.

Maar goed contact krijg je zo niet!

Want onze ogen zeggen iets over wat er in ons hart leeft...
en met die zonnebril op kun je ons hart dus niet zien.

En dan mislukt het contact!

(Nou, die bril zet ik nu maar af, want dat communiceert niet zo)

Praten zonder dat ons hart er in mee komt, broers en zussen

Dat kunnen wij ook zonder bril.

Een scherpje optrekken naar de buitenwereld

Dat kan er heel vriendelijk uitzien, we zetten een vriendelijk masker op.

En toch is het niet echt gemeend.

En wat er aan de buitenkant heel beleefd aandoet, blijft aan de
buitenkant. “Alles goed?” Best!!! Okay! Daáág, Dáág!

2. Relaties zoals Jezus?

Nou dit doet me een beetje denken aan therapie. Beetje horizontaal
allemaal. Gaan we nou vragen stellen als: Waar ben je bang voor? Wat
heb je te verbergen? Durf je jezelf te laten zien? En zo...

6

Sommigen hier zullen denken: dat heb ik al eens geprobeerd en dat is me slecht bevallen. Kom ik open naar iemand toe, probeert die me zo snel mogelijk weer kwijt te raken.

Of: voorlopig stel ik me niet meer zo kwetsbaar op. De laatste keer dat ik dit deed hoorde ik mijn verhaal bij de Albert Heijn terug. Ik-kijk-wel-uit, ik blijf liever een beetje op een afstand. Iets minder kwetsbaar.

En dan kun je wel zeggen: ‘ja maar de Heer Jezus deed het ook’,
“Ik ben Jezus niet. Ik durf dat gewoon niet.”

Sommigen onder ons kunnen dat niet eens, al zouden ze het willen. En dat is waar: als je autistisch bent of Asperger hebt, heb je de keus niet om gewoon te communiceren. Die kunnen dit niet zomaar. Da’s waar hè
Maar, dat is ook waar, de handicap van sommigen is niet de handicap van allemaal.

Dat is zo met kunnen niet kunnen lopen, en ook zo met niet kunnen communiceren.

Al beleven we dat wel eens anders.

Want ik denk dat de meesten hier wel een paar vervelend ervaringen in hun rugzak hebben zitten. En sommigen heel wat meer dan een paar! Dat soort ervaringen raakt ons diep. Dat bevestigt wat we van de Heer Jezus leren: relaties zijn voor ons het allerbelangrijkst. Ze kunnen ons maken maar ook breken. Wij zijn geschapen om te communiceren om contact met elkaar te hebben. En begrijpen we uit de Bijbel: doordat we Christus kennen, komen er in deze gebroken schepping grote mogelijkheden binnen ons bereik. Ook in die relaties die veel pijn veroorzaakt hebben. Zelfs daar...

Waar wij willen wegrennen, houdt Jezus ons vast. Hij geeft ons het voorbeeld.

Jezus brengt het hart terug in zijn wijze van communiceren.

En zo kunnen wij het ook

In **Mat 23, 23-33** kun je dat merken

3. Waarheid en liefde

Nou,... als dit een voorbeeld voor onze communicatie is!

Dat gaat het vast niet goed komen bij de koffie, zo meteen. Dit is wel eerlijk maar absoluut niet aardig van de Heer. Toe nou: Wee jullie, huichelaars, slangen, addergebroed. Het zal je gezegd worden!

Deze eerlijkheid van de Heer is slecht voor de relatie met de Schriftgeleerden. Als wij onderling zo zouden spreken.

Mijn herinneringen aan dit soort eerlijkheid zijn niet de beste.

Wel eerlijk niet aardig, wel waarheid geen liefde. Zo klinkt het ons hier op het eerste gehoor in de oren. Maar er is meer over te zeggen.

'Huichelaars' bijvoorbeeld klinkt ons als uiterst negatief in de oren. Want het heeft in het Nederlands een negatieve bijklank: schijnheilige.

In het Grieks staat er hypocriet, klopt dus denk je dan, maar in het Grieks betekent dit in de eerste plaats heel neutraal: acteur.

De acteurs uit die tijd speelden vaak meerdere rollen, er waren in het totaal niet meer dan drie in een stuk, die alle rollen op zich namen. Ook de vrouwenrollen. Vandaar dat ze vaak maskers ophadden om snel van personage te kunnen wisselen. Nog duidelijker dan in onze tijd was dat ze zich voordeden als iemand anders. Vaak als meerdere personen

Dat is precies wat de Heer Jezus de Farizeeën verwijt: jullie spelen rollen, maar dit zijn jullie zelf niet. Voor oog zijn jullie bezorgd om het volk Israël en om de wet, maar in jullie harten zijn jullie bezorgd over je eigen reputatie en proberen jullie de politieke toekomst van Israël te veranderen. Jullie hart is er niet bij.

En zo wordt dat toneelspelers hier toch negatief.

De Heer maakt ze duidelijk dat de geboden bedoeld zijn om het leven van de mensen in Israël richting geven naar Gods bedoeling. Daar zit de zorg van de Heer achter. Maar de Farizeeërs gebruikten geboden om mensen de maat te nemen, om zichzelf beter voor te doen dan anderen om tegenstanders uit te ruimen.

Ze waren druk met de kleinste details, maar het hart sneden ze eruit: medelijden, recht en trouw. Ze waren acteurs geworden. De sabbat was heilig, maar de zieke werd aan zijn lot overgelaten, de weduwe werd niet geholpen, tegenstanders werden uit de weg geruimd. Terwijl de geboden van God dat verbieden. Heb God lief en de naaste als jezelf.

En deze schriftgeleerden wisten dat...

Hun hart was niet in overeenstemming met hun spreken en doen.

Van binnen bleven ze onveranderde mensen met onveranderde overtuigingen. Hoe kunnen jullie dan van de mensen vragen zich wel aan de wet te houden.

Hun zorg was geen zorg geboren uit de liefde voor God en voor mensen, al zag het er zo uit. Het was een rol.

Ja maar toch, de Heer is ook wel hard! Waar is zijn *hart* hier, ik bedoel addeergebroed.

Bedenk dat dit de laatste toespraak van de Heer Jezus tot de schriftgeleerden is. Hij had al zo vaak geprobeerd tot ze door te dringen.

Maar de meesten van hen willen Hem niet aanvaarden. En dat is diep tragisch: de leiders van het volk zijn blind voor de Enige die het leven van het volk echt kan vernieuwen, die de geboden naar hun bedoeling uitlegt, die het verbond met God wil vernieuwen. En daar alles voor over heeft. Zij willen Hem niet horen... herkennen zijn hart voor God en het volk niet. Want ze hebben het zelf niet. Maar Jezus geeft hen niet op en probeert hen nog één keer te bereiken, daar zie je zijn hart in dit scherpe betoog. Maar die scherpste gebruikt Hij om achter hun maskers door te dringen.

Hier zie je waarheid en liefde samen, zoals hoort. Al klinkt het niet direct o. Dat is communiceren vanuit het hart. Nog één keer de uiterste waarschuwing: wee jullie Farizeeën en Schriftgeleerden: pas toch op.

4. Eerlijk én aardig

Maar hoe kunnen wij zoals de Heer Jezus zijn?

Communiceren vanuit het hart: aardig én eerlijk zijn, tegelijk?

Hart voor elkaar hebben.

Daar hebben wij de kracht niet voor.

Wij hadden de afwijzing van die Farizeeën en wetgeleerden nooit zo lang kunnen verdragen. We hadden ze allang opgegeven.

Dan moet je het zelf maar weten.

Daarnaast leven we in ook nog eens in tijd waarin we liever aardig gevonden worden dan eerlijk durven te zijn. Je bent al gauw een betweter in onze tijd. Betutteling wordt niet gewaardeerd.

In onze tijd verdrinkt de waarheid nog al eens in de liefde. ||

Het lijkt leuk, maar er klopt niets meer van.

Daar komt nog eens bij dat we zo onze littekens hebben opgelopen in contacten met mensen. We schermen onszelf liever een beetje af.

En als we dan uiteindelijk toch de waarheid gaan zeggen zijn we boos en is de liefde weer het slachtoffer.

Je moet wel heel sterk zijn om zoals Jezus te zijn: de waarheid in liefde te spreken.

Welk mens kan dit?

Geen mens kan dit... behalve als de liefde van de Heer je raakt.
Weet je dat je Heer je redden én helen wil?
Ook die littekens dus
Besef je wat Hij daarvoor over had.
Hoeveel liefde er voor nodig is om aan dat kruis te gaan?
Weet je, Hij hing daar ook voor die onverbeterlijke Farizeeën.
Hij ging dus nóg een stap verder met ze.
Hij hing daar voor hen, terwijl ze Hem bespotten.
'Kom eens van dat kruis af, je bent toch de Messias.
Toen was er maar één die om vergeving vroeg:
Jezus! 'Vader vergeef het hun, zij weten niet wat ze doen!'
Had jij het gekund?
Dit kruis spreekt van waarheid en liefde tegelijk.
De waarheid is: dit is dus nodig om ons te redden. Zo diep gaat het

Het was echt het uiterste wat Hij voor hen kon doen.

Het was ook het laatste , het uiterste wat Hij voor jou, voor mij kon doen.

En Hij heeft het voor jou en voor mij gedaan, laten we dat beseffen
Dat is zijn liefde voor ons, aan dit martelwerktuig.

...

Aan het kruis komen waarheid en liefde samen.

Er is iemand die zoveel van ons houdt, dat Hij dit voor over heeft: Jezus
Gelukkig dat Hij ons niet opgegeven heeft: zijn liefde toonde
Dat Hij deed wat nodig is: de waarheid hoog hield.

Het eerste dat wij moeten doen, broers en zussen, is onze maskers voor
God afzetten! Zo je wilt, je zonnebril voor Hem afzetten.

Je niet groothouden maar voor Hem klein durven zijn.

Hij zal dan in al je kleinheid groot worden.

En als je Jezus´ grote liefde beseft en voelt

Zou je dan een ander ook niet lief kunnen hebben?
Als je weet hoe geliefd jezelf bent
Je kunt het vanuit Jezus' liefde
Ook als dat eerlijkheid van je vraagt: de waarheid te blijven spreken

En als je dat net als je Heer doet, zal de ander altijd je hart er in voelen.
Als je voelt dat iemand je uit oprechte zorg en liefde aanspreekt,
Niet als betweter, of als supergelovige of omdat het zo hoort of
betuttelend maar als een medezondaar die zich zorgen om je maakt,
Die de liefde van Jezus in zich voelt,
en een ander zomaar niet los kan laten
en wel iets moet zeggen, want anders zou de ander wel eens verloren
kunnen raken.
Aarzelend misschien, maar toch wel iets moet zeggen. Uit liefde
Stel je voor dat de ander zonder God verloren raakt...

Broers en zussen, zouden wij iets meer als onze Heer Jezus kunnen zijn net zoals Hij onze medemensen niet opgeven.

Want dat gebeurt als wij niet langer eerlijk zijn en onze mond houden. Iemand aan haar lot overlaten.

Maar we tonen onze liefde door eerlijk te zijn. Liefdevol eerlijk!

Altijd samen met de Heer

Ja toch! Wij weten wat het is, als iemand zo van ons houdt.

En eerlijk is dan wel eens confronterend voor je ego,

Maar als er een hart in zit is kun je het waarderen.

Uit mijn gesprekken met jongeren blijkt me dat zij een zuiver gevoel voor echtheid, eerlijkheid en liefde hebben.

Daarom, jongeren hier, ik wil jullie om hulp vragen, hierbij.

Van jullie heb ik vaak gehoord dat jullie soms voelen dat het allemaal niet echt is. Dat we het niet menen

Jullie zijn vaak nog gevoelig voor wat écht is en ook voor wat onecht is; wat we voor de vorm doen en zeggen.

Jullie horen aan ons wanneer het hart er uit is en we over iemand spreken niet uit zorg maar uit sensatie

Willen jullie het tegen ons zeggen als jullie merken dat ons hart er niet meer inzit. Of wanneer jullie merken dat we niet eerlijk zijn.

Niet tegenover anderen en ook niet tegenover onszelf

Als we naar de kerk gaan omdat het zo hoort, maar niet meer uit liefde.

Dat we de dingen doen om de mensen en niet omdat ze goed zijn

Jullie zien het beter dan wij die soms al veel langer met een zonnebril op lopen. Willen jullie ons helpen?

Helpen om uit ons hart te spreken tegenover God

En uit ons hart tegen onze medemensen

Uit liefde en toch eerlijk, tegelijk.

Ons helpen kwetsbaar te blijven voor God en onze medemensen.
Want stel je voor dat ons hart eruit gaat? Amen.

18